

VÉGÉHEZ KÖZELEDIK A BIZTOSÍTÓKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOZÁS FELÜLVIZSGÁLATA - A SZOLVENCIA II IRÁNYELV EGYES MÓDOSÍTÁSI JAVASLATAINAK BEMUTATÁSA

Dr. Varga Bernadett (a Magyar Nemzeti Bank Biztosítási jogérvényesítési osztályának vezető jogásza),
bernadett.varga@gmail.com

ÖSSZEFOGLALÓ

Az írás a Szolvencia II irányelv folyamatban lévő felülvizsgálatát mutatja be a módosítás egyes, tervezett elemeinek ismertetésével.

SUMMARY

This article presents the ongoing revision of the Solvency II Directive, outlining some of the planned elements of the amendment.

Kulcsszavak: biztosítás, Szolvencia II felülvizsgálat, biztosításszabályozás

Keywords: insurance, review of Solvency II, insurance regulation

JEL: G22, K2

DOI: 10.18530/BK.2024.1-2.30

<http://dx.doi.org/10.18530/BK.2024.1-2.30>

Bevezetés

Az Európai Bizottság 2021 szeptemberében publikálta a biztosításszabályozási javaslatcsomagját, mely két elemből áll: a biztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és folytatásáról szóló irányelv (**Szolvencia II irányelv**)¹ felülvizsgálatából, valamint a biztosítók helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozására (**IRRD**, Insurance Recovery and Resolution Directive) vonatkozó irányelvjavaslatból. A javaslatcsomag – elfogadása esetén – jelentős módosításokat és újdonságokat hoz majd a biztosítók szabályozásában. Az uniós prudenciális keretrendszer felülvizsgálatának eredményeként előterjesztett módosítási javaslat célja, hogy növelje az európai biztosítók hozzájárulását a Covid19-világjárványból való helyreállítás finanszírozásához, elősegítse a tőkepiaci unió kiteljesedését², hozzájáruljon az európai zöld megállapodás³ finanszírozási forrásokkal való ellátásához, valamint, hogy ellenállóbbá váljanak a biztosítók az ágazatot érő jövőbeli válságokkal szemben. A módosításokkal továbbá növelni kívánják az ügyfelek védelmét is.

A jelen cikkben a Szolvencia II irányelv felülvizsgálatának folyamatát és egyes tervezett módosításait mutatjuk be. A cikkben kitérünk azon küszöbértékek változására, ami a Szolvencia II irányelv hatálya alóli kivételekre vonatkozik; a bevezetni tervezett ún. kis méretű és nem összetett vállalkozások („small and non-complex undertakings”) kategóriájára; bizonyos, a saját kockázat- és szolvenciaértékelést (own risk and solvency assessment, **ORSA**) érintő módosításokra; az újdonságként megjelenő makroprudenciális eszközökre; valamint a letelepedés, illetve a szolgáltatásnyújtás szabadsága alapján végzett biztosítási tevékenység kapcsán a székhely szerinti, illetve a fogadó tagállam felügyeleti hatóságai közötti információcsere és együttműködés kibővítésére vonatkozó javaslatokra.

A felülvizsgálati folyamat rövid bemutatása

A Szolvencia II irányelv felülvizsgálata az Európai Unióban rendes jogalkotási eljárás (Ordinary legislative procedure) keretében zajlik.⁴ Az uniós biztosítási szabályok felülvizsgálata kapcsán az Európai Bizottság a javaslatait⁵ 2021. szeptember 22. napján tette közzé.⁶ Ezek – elfogadásuk esetén – a Szolvencia II irányelv jelentős módosítását eredményezik.

Az Európai Bizottság a Szolvencia II irányelv módosítási javaslatát benyújtotta a társ-jogalkotóknak, azaz az Európai Unió Tanácsának és az Európai Parlamentnek. Az Európai Unió Tanácsának és az Európai Parlamentnek a felkérése alapján az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (European Economic and Social Committee) is elkészítette a véleményét a bizottsági javaslatról, mely 2022. július 17. napján vált ismertté.⁷ Az Európai Unió Tanácsa a Szolvencia II irányelv módosítása kapcsán – az első olvasat keretében – 2022. június 22. napján hozta nyilvánosságra álláspontját (ún. általános megközelítését).⁸

A jogalkotási folyamat következő lépéseként 2023. december 14. napján publikálták az Európai Parlamentnek és az Európai Unió Tanácsának ideiglenes megállapodását a Szolvencia II irányelv módosításáról, valamint az IRRD-ről.⁹ Az ideiglenes megállapodás keretében

elkészített irányelvszövegek 2024. január 24. napjától érhetőek el. A javasolt irányelvszövegeket jóváhagyás céljából benyújtották a tagállamok képviselőinek és az Európai Parlamentnek. Jóváhagyás esetén a Tanácsnak és a Parlamentnek is hivatalosan el kell fogadnia az irányelvek szövegét.

A Szolvencia II irányelv módosításának várható hatályba lépéséről a cikk elkészítésének időpontjában nem álltak rendelkezésre információk, de a tagállamoknak várhatóan a Szolvencia II irányelvet módosító irányelv hatályba lépésétől számított 24 hónap fog a rendelkezésükre állni ahhoz, hogy a módosításokat a nemzeti jogukba átültessék.¹⁰

A jelen cikk alapjául a Szolvencia II irányelv módosítása kapcsán a Tanács és a Parlament ideiglenes megállapodása eredményeként létrejött szöveg szolgál.

A Szolvencia II irányelv egyes tervezett módosításainak bemutatása

A módosítási javaslat tovább emelné azon küszöbértékeket, melyek a Szolvencia II irányelv hatálya alóli kivételeket rögzítik.¹¹ A tervezett módosítás eredményeként a maximális éves nettó díjbevételei korlát a korábbi 5,4 millió euróról 15 millió euróra emelkedne, a bruttó biztosítástechnikai tartalékok pedig nem haladhatnak meg az 50 millió eurót ahhoz, hogy az adott biztosítóra ne legyenek kötelezően alkalmazandók a Szolvencia II irányelv rendelkezései (ez a korábbi 26,6 millió eurónak majdnem a dupláját jelenti). Az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatónyugdíj-hatóság (EIOPA) és az Európai Bizottság által végzett hatásvizsgálat¹² (Hatásvizsgálat) szerint a javaslatok elfogadása esetén uniós szinten mintegy 186 biztosító vonatkozásában szűnhetne meg a Szolvencia II irányelv kötelező alkalmazása.

Az előbbieket mellett jelentős újdonságot jelentene az ún. kis méretű és nem összetett vállalkozások („small and non-complex undertakings”) kategóriájának a bevezetése,¹³ melynek célja az, hogy a meghatározott feltételeknek megfelelő, akár élet, nem-élet vagy kompozit, azaz mindkét biztosítási ág művelésére jogosult biztosítók esetén az arányosság elvének alkalmazását megkönnyítsék, és ezek a biztosítók automatikusan mentesüljenek olyan követelmények teljesítése alól, amelyek számukra aránytalanul nagy terhet jelentenének. Ahhoz, hogy egy érintett biztosító kis méretű és nem összetett vállalkozásnak minősüljön, az érintett biztosítónak csak bejelentést kellene tennie az engedélyt kiadó felügyeleti hatóság felé.¹⁴ A bejelentésben az érintett biztosítónak igazolnia kell, hogy a vonatkozó kritériumoknak¹⁵ megfelel, továbbá ki kell térnie az általa alkalmazni szándékozott arányossági intézkedésekre, vagyis arra, hogy az irányelvben felsorolt arányossági intézkedések közül melyeket kívánja alkalmazni. A felügyeleti hatóságok a bejelentéssel szemben bizonyos feltételek fennállása esetén – így például, ha a bejelentő biztosítónak az érintett tagállamban az élet- vagy nem-életbiztosítási piaci részesedése meghaladja az 5 százalékot, vagy a bejelentő biztosító nem felel meg a vonatkozó kritériumoknak – határozatban kifogást emelhetnek. Ha a felügyeleti hatóság a kritériumoknak való megfelelésről külön határozatot hoz, vagy a bejelentés megtételétől számított két hónapos időszakon belül nem emel kifogást, a biztosító a továbbiakban kis méretű és nem összetett vállalkozásnak minősül. A későbbiekben,

ha a biztosító valamelyik kritériumnak nem felel meg, ez kizárólag akkor eredményezné a minősítés és az ebből származó előnyök elvesztését a biztosító számára, ha ez a helyzet két egymást követő évben folyamatosan fennáll. Ebben az esetben a harmadik pénzügyi évtől már nem minősülne a biztosító kis méretű és nem összetett vállalkozásnak.

Jelentős újdonságot jelentene az ún. kis méretű és nem összetett vállalkozások kategóriájának bevezetése.

A kis méretű és nem összetett vállalkozások könnyítésekben részesülnének a rendszeres felügyeleti jelentések benyújtásának, illetve az írott szabályzatok felülvizsgálatának gyakorisága, valamint a fizetőképességről és pénzügyi helyzetről szóló jelentés bizonyos tartalmi elemei kapcsán. Ezeket a biztosítókat továbbá megilletné a saját kockázat- és szolvenciaértékelésre (own risk and solvency assessment, ORSA), illetve a biztosítástechnikai tartalékok kiszámítására meghatározott arányossági intézkedések előnyei. A kis méretű és nem összetett vállalkozások a vállalatirányítás kapcsán is könnyítéseket kapnának a javaslat szerint: náluk egy személy több kiemelten fontos feladatkört – értve ez alatt a kockázatkezelési, aktuáriusi és megfelelőségi feladatkört, illetve a belső ellenőrzési feladatkör kivételével bármely más kiemelten fontos feladatkört – is elláthatna, sőt bizonyos feltételek teljesítése esetén az igazgatási, irányító és felügyelő testület tagja is lehetne.¹⁶

A Hatásvizsgálat szerint a javaslat elfogadása esetén uniós szinten 249 biztosító minősülhetne kis méretű és nem összetett vállalkozásnak, ami a Szolvencia II irányelv hatálya alá tartozó biztosítók 10 százalékát jelentené.

Újdonságként jelenne meg azon előírás is, amely szerint a biztosítóknak az ORSA-ban ki kellene térniük a makrogazdasági és pénzügyi piaci fejleményekre, azaz a kamatlábak és kamatkülönbözöttek, illetve a pénzügyi piaci indexek szintjére, az inflációra, más pénzügyi piaci szereplőkkel való összekapcsoltságra, továbbá az éghajlatváltozásra, világjárványokra, egyéb tömeges eseményekre és egyéb katasztrófákra, amelyek érinthetik a biztosítókat.¹⁷ A javaslat külön cikkben részletesen foglalkozik azzal is, hogy az ORSA keretében értékelniük kellene az érintett vállalkozásoknak, hogy van-e lényeges kitettségük az éghajlatváltozással kapcsolatos kockázatokkal szemben. Amennyiben jelentős mértékű lenne a kitettségük, akkor legalább két, hosszú távú éghajlatváltozási kockázati forgatókönyvben kellene elemezniük annak az üzleti tevékenységükre gyakorolt hatását, de a kis méretű és nem összetett vállalkozások itt is könnyítéseket élveznek.¹⁸

Az ORSA keretében értékelniük kellene az érintett vállalkozásoknak, hogy van-e lényeges kitettségük az éghajlatváltozással kapcsolatos kockázatokkal szemben.

A módosítási javaslat egy teljesen új, a makroprudenciális eszközökkel kapcsolatos fejezettel egészítené ki a Szolvencia II irányelvet.¹⁹ Ennek alapján a biztosítók likviditáskockázat-kezelése

kapcsán a felügyeleti hatóságok a biztosító számára olyan likviditáskockázat-kezelési terv készítését és fenntartását írhatnák elő, amelyben a biztosítónak kockázati mutatók kidolgozásával kell a likviditási kockázatait azonosítani és nyomon követni annak érdekében, hogy biztosított legyen a szerződőkkel szembeni pénzügyi kötelezettségek rendezésének képessége. A javaslat továbbá külön felügyeleti hatósági jogköröket rögzítene egyrészt olyan esetekben, ha az érintett társaság nem kezeli megfelelően a likviditási sebezhetőségét, másrészt pedig olyan kivételes ágazati helyzetekben, amelyek veszélyeztethetik az érintett vállalkozások pénzügyi helyzetét vagy a pénzügyi rendszer stabilitását. Az előbbi esetén a felügyeleti hatóságok előírhatnák a biztosítók számára a likviditási pozíciójuk megerősítését, vagy akár – végső eszközként – a visszavásárlási jogok átmeneti felfüggesztését is, míg az utóbbi esetén a felügyeleti hatóságok jogosultak lennének akár az osztalékkifizetés, illetve a bónuszok vagy más változó javadalmazás korlátozását vagy felfüggesztését elrendelni. Megjegyzendő, hogy a Magyar Nemzeti Bank számára a biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény alapján lényegében eddig is biztosított volt az előbb említett felügyeleti intézkedési eszközök, illetve lehetőségek alkalmazása.²⁰

A Szolvencia II irányelv módosítására vonatkozó javaslat erősítené az együttműködést, különösen az információcserét a biztosítók székhely szerinti tagállamának felügyeleti hatósága és azon tagállamok felügyeleti hatóságai között, ahol az érintett biztosító a letelepedés jogának, illetve a szolgáltatásnyújtás szabadságának gyakorlásával tevékenységet végez (fogadó felügyeleti hatóság). A felügyeleti együttműködés erősítése a jelentős határokon átnyúló tevékenység esetén lenne előírás, azaz például akkor, ha a biztosítónak a fogadó tagállamban végzett tevékenységből származó teljes éves bruttó díjelőírása meghaladná a 15 milliárd eurót. Az együttműködés során a felügyeleti hatóságoknak azt kell majd vizsgálniuk, hogy az érintett biztosító tisztában van-e azokkal a kockázatokkal, amelyekkel a fogadó tagállamban szembesül, illetve szembesülhet. A felügyeleti együttműködésnek ki kellene terjednie még – többek között – az érintett biztosító irányítási rendszerére, kockázatkezelési eszközeire, a határokon átnyúló üzleti tevékenységekre vonatkozó megfelelési eljárásokra, az üzleti stratégiára és a kárigénykezelésre, illetve a fogyasztóvédelemre. A javaslat szerint továbbá legalább évente – vagy a fogadó tagállami felügyelet kérésére ennél gyakrabban – a székhely szerinti tagállam felügyelete információt szolgáltatna, többek között, az érintett biztosító szavatolótoke-szükségletének fedezésére figyelembe vehető szavatolótoke összegéről.²¹

A Szolvencia II irányelv módosítására vonatkozó javaslat erősítené az együttműködést a székhely szerinti és a fogadó tagállam felügyeletei között.

A határokon átnyúló tevékenységet folytató biztosítókkal kapcsolatban a közelmúltban felmerült problémákra is kíván a javaslat reflektálni, mégpedig oly módon, hogy mind a székhely szerinti, mind a fogadó tagállam felügyelete számára a jövőben több információ álljon rendelkezésre a határon átnyúló tevékenységekről. Ennek keretében a tervezet előírná

a biztosítók számára, hogy haladéktalanul tájékoztassák a székhelyük szerinti felügyeleti hatóságot, amennyiben a szolgáltatásnyújtás szabadsága alapján folytatott üzleti tevékenységükben olyan változás következik be, amely lényeges hatással van a kockázati profiljukra, vagy lényegesen befolyásolja a biztosítási tevékenységüket egy vagy több fogadó államban.²² A székhely szerinti tagállamnak az előbb említett információkról tájékoztatnia kell a fogadó tagállamok felügyeleti hatóságait, továbbá arról is értesítést kellene a számukra és az EIOPA számára küldeniük, ha a határon átnyúló tevékenységet végző biztosító esetén a pénzügyi helyzet olyan romlását vagy egyéb felmerülő – így például a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos – kockázatot állapít meg, ami határon átnyúló hatással bírhat.²³ A fogadó tagállami felügyelet a székhely szerinti tagállam felügyeleti hatóságától maga is kérhetne információkat a területén működő biztosítók üzleti tevékenységével kapcsolatban, melyet főszabály szerint a székhely szerinti felügyeleti hatóságnak hűsz munkanapon belül kellene szolgáltatnia.²⁴

A letelepedés, illetve a szolgáltatásnyújtás szabadsága alapján végzett biztosítási tevékenység esetén jelenleg is biztosított olyan együttműködési fórum létrehozása és működtetése, melynek az érintett biztosító székhely szerinti tagállamának, illetve a fogadó tagállam(ok)nak a felügyeleti hatóságai és az EIOPA a tagja. A módosítási javaslat ezen együttműködési fórumok működésének az eredményességét kívánja elősegíteni olyan esetekben, amikor két vagy több részt vevő tagállami felügyeleti hatóság nem ért egyet az érintett biztosítóval szembeni intézkedéssel, illetve eljárással kapcsolatban, és amikor komoly aggályok merülnek fel a szerződőkre gyakorolt negatív hatásokkal kapcsolatban. A javaslat az ilyen helyzetek kezelésében az EIOPA számára biztosítana intézkedési lehetőséget akkor, ha bár az érintett biztosító esetén súlyos hiányosságok fennállása valószínűsíthető, de az illetékes tagállami felügyelet nem vagy nem megfelelő mértékben intézkedett. Ilyen esetekben az EIOPA felkérhetné a székhely szerinti tagállami felügyeleti hatóságot arra, hogy az érintett biztosítónál helyszíni ellenőrzést folytasson le, melynek megindítása az érintett felügyelet számára kötelező lenne.²⁵

A jelen cikkben teljesszűren nem térünk ki a Szolvencia II irányelv valamennyi tervezett módosítására, amelyek a bemutatottakon túl érinteni fogják még a jelentéstételi szabályokat, a hosszú távú garanciákra vonatkozó intézkedéseket, az európai zöld megállapodáshoz kapcsolódó rendelkezéseket, valamint a csoportfelügyeletet is.

A fentiek alapján is látható, hogy a módosítások számottevő változást jelentenek majd, és az azoknak való megfelelés felkészülést igényel nemcsak a biztosítók, hanem a tagállami felügyeletek számára is. A tervezetek még nem véglegesek, de a felkészülés megkönnyítése érdekében az intézményeknek érdemes figyelemmel kísérniük a jogalkotási folyamatot, valamint értékelniük azt, hogy a módosítások hogyan érinthetik a működésüket.

HIVATKOZÁSOK

- ¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2009. november 25-i 2009/138/EK irányelve a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról. Elérhető: EUR-Lex - 32009L0138 - HU - EUR-Lex (europa.eu)
- ² COM(2050) 590 final. Elérhető: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2020%3A590%3AFIN> Letöltés: 2024.03.21.
- ³ COM(2019) 640 final. Elérhető: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2019%3A640%3AFIN>, Letöltés: 2024.03.21. Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet) (HL L 243., 2021.7.9., 1. o.). Elérhető: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/ALL/?uri=CELEX:32021R1119> Letöltés: 2024.03.21.
- ⁴ A rendes jogalkotási eljárásra vonatkozó rendelkezések az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkében találhatók. Elérhető: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=celex%3A12016E294> Letöltés: 2024.03.21.
- ⁵ Solvency II review (europa.eu)
- ⁶ A bizottsági javaslatot az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatónyugdíj-hatóság 2020. december 17. napján publikált véleménye előzte meg: https://www.eiopa.europa.eu/publications/opinion-2020-review-solvency-ii_en Letöltés: 2024.03.21.
- ⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=eesc%3AEESC-2021-05378> Letöltés: 2024.03.21.
- ⁸ Solvency II: Council agrees its position on updated rules for insurance companies - Consilium (europa.eu)
- ⁹ <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/12/14/solvency-ii-and-irrd-council-and-parliament-agree-on-new-rules-for-the-insurance-sector/> Letöltés: 2024.03.21.
- ¹⁰ A Szolvencia II irányelvet módosító irányelv 2. cikk 1. pontja alapján.
- ¹¹ A Szolvencia II irányelv 4. cikk
- ¹² EUR-Lex - 52021SC0260 - EN - EUR-Lex (europa.eu)
- ¹³ Az erre vonatkozó rendelkezések a Szolvencia II irányelv 13. cikk 10a. pontjában szerepelnek.
- ¹⁴ A Szolvencia II irányelv új 29b. cikke rögzíti a teljes körű előírásokat.
- ¹⁵ A kritériumokat a Szolvencia II irányelv tervezett módosításának új 29a. cikke tartalmazza.
- ¹⁶ A Szolvencia II irányelv új 29c. cikk (1) bekezdése szerint a kis méretű és nem összetettnek minősített vállalkozások minden arányossági intézkedést alkalmazhatnak. A Szolvencia II irányelv fogalom meghatározásokat tartalmazó 13. cikke egy új, (41b) ponttal egészül ki, mely felsorolja az arányossági intézkedéseket.
- ¹⁷ A vonatkozó rendelkezések a Szolvencia II irányelv 45. cikk (1) bekezdés d)-e) pontjában, illetve az új (1a) bekezdésben fognak szerepelni.
- ¹⁸ A Szolvencia II irányelv új 45a. cikkében található a részletes rendelkezések.
- ¹⁹ Ez a Szolvencia irányelv VIIA. fejezete lenne (a 144a.-144d. cikkekből állna).
- ²⁰ A biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény 291. § (1) bekezdésének ld) alpontja alapján a Magyar Nemzeti Bank felszólíthatja a biztosítót a pénzügyi helyzetének megőrzésére vagy javítására. A 291. § (1) bekezdés qa), qb) és qg) alpontja értelmében pedig megtilthatja, korlátozhatja vagy feltételhez kötheti az osztalék, továbbá a vezető állású személyek és az egyéb vezetők díjainak a kifizetését., illetve a biztosítási szerződések teljesítését, részleges vagy teljes visszavásárlását.
- ²¹ A Szolvencia II irányelv új 152aa-152ab. cikkeiben jelennének meg ezen rendelkezések.
- ²² A Szolvencia II irányelv 149. cikkének új (2) bekezdése.
- ²³ A Szolvencia II irányelv módosított 152a. cikk (2) bekezdése.
- ²⁴ A Szolvencia II irányelv jelentősen átdolgozott 153. cikke.
- ²⁵ A módosuló szabályok Szolvencia II irányelv 152b. cikk új (5)-(6) bekezdésébe kerülnek bele.

IRODALOMJEGYZÉK

- Az Európai Parlament és a Tanács 2009. november 25-i 2009/138/EK irányelve a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról. Elérhető: EUR-Lex - 32009L0138 - HU - EUR-Lex (europa.eu)
- Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, A Capital Markets Union for people and businesses-new action plan COM(2050) 590 final. Elérhető: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2020%3A590%3AFIN> Letöltés: 2024.03.21.
- Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, The European Green Deal, COM(2019) 640 final. Elérhető: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2019%3A640%3AFIN>, Letöltés: 2024.03.21.
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet) (HL L 243., 2021.7.9., 1. o.). Elérhető: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/ALL/?uri=CELEX:32021R1119> Letöltés: 2024.03.21.
- Az Európai Unió működéséről szóló szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=celex%3A12016E294>, Letöltés: 2024.03.21.
- EIOPA opinion on the 2020 review of Solvency II, https://www.eiopa.europa.eu/publications/opinion-2020-review-solvency-ii_en, Letöltés: 2024.03.21.
- Opinion of the European Economic and Social Committee on Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council amending Directive 2009/138/EC as regards proportionality, quality of supervision, reporting, long-term guarantee measures, macro-prudential tools, sustainability risks, group and cross-border supervision (COM(2021) 581 final – 2021/0295 (COD)) Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council establishing a framework for the recovery and resolution of insurance and reinsurance undertakings and amending Directives 2002/47/EC, 2004/25/EC, 2009/138/EC, (EU) 2017/1132 and Regulations (EU) No 1094/2010 and (EU) No 648/2012 (COM(2021) 582 final – 2021/0296 (COD)), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=eesc%3AEESC-2021-05378>, Letöltés: 2024.03.21.
- Solvency II and IRRD: Council and Parliament agree on new rules for the insurance sector, <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/12/14/solvency-ii-and-irrd-council-and-parliament-agree-on-new-rules-for-the-insurance-sector/>, Letöltés: 2024.03.21.
- COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT IMPACT ASSESSMENT REPORT Accompanying the documents Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council amending Directive 2009/138/EC as regards proportionality, quality of supervision, reporting, long-term guarantee measures, macro-prudential tools, sustainability risks, group and cross-border supervision and Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council establishing a framework for the recovery and resolution of insurance and reinsurance undertakings and amending Directives 2002/47/EC, 2004/25/EC, 2009/138/EC, (EU) 2017/1132 and Regulations (EU) No 1094/2010 and (EU) No 648/2012, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52021SC0260>, Letöltés: 2024.03.21.